

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2009/54/EK

(2009. gada 18. jūnijs)

par dabīgo minerālūdeņu ieguvu un tirdzniecību

(Pārstrādāta versija)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

dažiem dabīgajiem minerālūdeņiem jālieto konkrēti specifiski nosaukumi.

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 95. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

- (5) Izstrādājot noteikumus par dabīgajiem minerālūdeņiem, galvenajam mērķim vajadzētu būt patērētāju veselības aizsardzībai, novēršot patērētāju iespējamu maldināšanu un nodrošinot godīgu tirdzniecību.

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽²⁾,

- (6) Kamēr starp Kopienas un trešām valstīm nav noslēgti nolīgumi par dabīgo minerālūdeņu savstarpēju atzīšanu, būtu jāparedz noteikumi, ar kādiem līdz minēto nolīgumu īstenošanai ļautu līdzīgus produktus, ko importē no trešām valstīm, brīvi ievest Kopienā kā dabīgos minerālūdeņus.

tā kā:

- (1) Padomes Direktīva 80/777/EEK (1980. gada 15. jūlijs) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz dabisko minerālūdeņu ieguvu un realizāciju ⁽³⁾ ir vairākkārt būtiski grozīta ⁽⁴⁾. Tā kā tajā ir jāveic turpmāki grozījumi, skaidrības dēļ būtu lietderīgi to pārstrādāt.

- (7) Būtu jāpārējas par to, lai nodrošinātu, ka dabīgie minerālūdeņi tirdzniecības posmā saglabā tiem raksturīgās īpašības. Tādēļ dabīgo minerālūdeņu traukiem vajadzētu būt pienācīgi noslēgtiem.

- (2) Dalībvalstu tiesību aktos ir definēti dabīgie minerālūdeņi. Šie tiesību akti paredz nosacījumus, ar kādiem dabīgos minerālūdeņus par tādiem atzīst, un reglamentē ieguves avotu ekspluatācijas nosacījumus. Tie turklāt izvirza īpašus noteikumus attiecībā uz ūdeņu tirdzniecību.

- (8) Uz dabīgo minerālūdeņu marķējumu attiecinā vispārīgos noteikumus, kas izklāstīti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2000/13/EK (2000. gada 20. marts) par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pārtikas produktu marķēšanu, noformēšanu un reklāmu ⁽⁵⁾. Tādēļ šajā direktīvā var paredzēt vienīgi papildinājumus un atkāpes, kas jāparedz attiecībā uz šiem vispārīgajiem noteikumiem.

- (3) Atšķirības minētajos tiesību aktos traucē dabīgo minerālūdeņu brīvu apriti, radot atšķirīgus konkurences nosacījumus un līdz ar to tieši ietekmējot iekšējā tirgus darbību.

- (9) Patērētājs obligāti būtu jānodrošina ar informāciju par dabīgā minerālūdens analītisko sastāvu.

- (4) Šajā konkrētajā gadījumā minētos šķēršļus var novērst, gan uzliekot katrai dalībvalstij par pienākumu atļaut savā teritorijā tādu dabīgo minerālūdeņu tirdzniecību, kas par tādiem atzīti citās dalībvalstīs, gan paredzot kopējus noteikumus jo īpaši attiecībā uz izpildāmajām mikrobioloģiskajām prasībām un nosacījumus, ar kādiem

- (10) Šīs direktīvas īstenošanai vajadzīgie pasākumi būtu jāpieņem saskaņā ar Padomes Lēmumu 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai iesniegtā ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ OV C 162, 25.6.2008., 87. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2008. gada 23. septembra Atzinums (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts) un Padomes 2009. gada 28. maija Lēmums.

⁽³⁾ OV L 229, 30.8.1980., 1. lpp.

⁽⁴⁾ Sk. IV pielikuma A daļu.

⁽⁵⁾ OV L 109, 6.5.2000., 29. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

- (11) Jo īpaši Komisija būtu jāpilsonvaro pieņemt koncentrācijas robežvērtības dabīgo minerālūdeņu sastāvdaļām, jebkādas vajadzīgos noteikumus attiecībā uz norādēm marķējumā par noteiktām sastāvdaļām, kas ir vērā ņemamā daudzumā, nosacījumus ar ozonu bagātināta gaisa lietošanai dabīgā minerālūdens apstrādei, informāciju par dabīgā minerālūdens apstrādes veidiem, analīžu metodes, lai noteiktu dabīgo minerālūdeņu nepiesārņotību, kā arī paraugu ņemšanas procedūras un analīžu metodes dabīgo minerālūdeņu mikrobioloģisko īpašību kontrolei. Šie pasākumi, kuri ir vispārīgi un kuru mērķis ir grozīt nebūtiskus šīs direktīvas elementus, *inter alia*, to papildinot, jāpieņem saskaņā ar Lēmuma 1999/468/EK 5.a pantā paredzēto regulatīvo kontroles procedūru.
- (12) Ja nenovēršamu steidzamu iemeslu dēļ regulatīvās kontroles procedūras parastos termiņus nav iespējams ievērot, Komisijai būtu jāvar piemērot Lēmuma 1999/468/EK 5.a panta 6. punktā paredzēto steidzamības procedūru, lai pieņemtu šīs direktīvas grozījumus, kas vajadzīgi nolūkā nodrošināt sabiedrības veselības aizsardzību.
- (13) Šajā direktīvā iekļautie jaunie elementi attiecas vienīgi uz komitejas procedūru. Tādēļ dalībvalstīm tie nav jātransponē.
- (14) Šī direktīva nedrīkstētu iespaidot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem, kad tām attiecīgās direktīvas jātransponē savos tiesību aktos, kā izklāstīts IV pielikuma B daļā,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

1. Šī direktīva attiecas uz dalībvalstī iegūtiem pazemes ūdeņiem, ko dalībvalsts atbildīgā iestāde atzinusi par dabīgiem minerālūdeņiem saskaņā ar I pielikuma I iedaļu.

2. Šī direktīva attiecas arī uz trešās valstīs iegūtiem pazemes ūdeņiem, kas importēti Kopienā un ko dalībvalsts atbildīgā iestāde atzinusi par dabīgiem minerālūdeņiem.

Šā punkta pirmajā daļā minētos ūdeņus var par tādiem atzīt vienīgi tad, ja to ieguves valsts atbildīgā iestāde ir apstiprinājusi, ka tie atbilst I pielikuma I iedaļai un ka regulāri tiek pārbaudīta II pielikuma 2. punkta piemērošana.

Šā punkta otrajā daļā minētā apstiprinājuma derīgums nedrīkst pārsniegt piecus gadus. Ja apstiprinājums ir atjaunots pirms iepriekšminētā laikposma beigām, nav nepieciešams atkārtoti veikt šā punkta pirmajā daļā minēto atzīšanas procedūru.

3. Šo direktīvu nepiemēro attiecībā uz:

a) ūdeņiem, kas ir ārstniecības līdzekļi nozīmē, kas paredzēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2001/83/EK (2001. gada 6. novembris) par Kopienas kodeksu, kas attiecas uz cilvēkiem paredzētām zālēm ⁽¹⁾;

b) dabīgiem minerālūdeņiem, ko ieguves vietā ārstnieciskā nolūkā izmanto termālajās vai balneoloģiskajās iestādēs.

4. Dalībvalsts atbildīgā iestāde noformē un oficiāli publicē 1. un 2. punktā minētās atzīšanas piešķiršanas pamatojumu.

5. Katra dalībvalsts informē Komisiju par 1. un 2. punktā minētās atzīšanas piešķiršanu vai atsaukšanu. Šādi atzīto dabīgo minerālūdeņu sarakstu publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

2. pants

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka vienīgi 1. pantā minētos minerālūdeņus, kas atbilst šīs direktīvas noteikumiem, var tirgot kā dabīgos minerālūdeņus.

3. pants

Dabīgo minerālūdeņu ieguves avotus var ekspluatēt un to ūdeņus var pildīt pudelēs vienīgi saskaņā ar II pielikuma prasībām.

4. pants

1. Dabīgo minerālūdeni, kāds tas nāk no ieguves vietas, nedrīkst apstrādāt citādi, kā vienīgi:

a) filtrējot vai dekantējot atdalīt nestabilās sastāvdaļas, tādas kā dzelzs un sēra savienojumi; pieļaujama iepriekšēja oksigenēšana, ciktāl šī apstrāde nemaina ūdens sastāvu attiecībā uz pamatsastāvdaļām, kas nodrošina tam raksturīgās īpašības;

⁽¹⁾ OV L 311, 28.11.2001., 67. lpp.

b) atdalīt dzelzs, mangāna un sēra savienojumus, kā arī arsēnu, šim mērķim izmantojot ar ozonu bagātinātu gaisu, ciktāl šī apstrāde nemaina ūdens sastāvu attiecībā uz pamatsastāvdaļām, kas nodrošina tam raksturīgās īpašības, un ar nosacījumu, ka:

i) apstrādi veic atbilstīgi lietošanas nosacījumiem, kurus nosaka Komisija pēc apspriešanās ar Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (¹);

ii) par apstrādi paziņo kompetentajām iestādēm, kas arī to kontrolē;

c) atdalīt a) un b) apakšpunktos neminētas citas nevēlamas sastāvdaļas, ciktāl šī apstrāde nemaina ūdens sastāvu attiecībā uz pamatsastāvdaļām, kas nodrošina tam raksturīgās īpašības, un ar nosacījumu, ka:

i) apstrādi veic atbilstīgi lietošanas nosacījumiem, kurus nosaka Komisija pēc apspriešanās ar Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi;

ii) par apstrādi paziņo kompetentajām iestādēm, kas arī to kontrolē;

d) pilnīgi vai daļēji samazināt brīvā oglekļa dioksīda saturu, bet vienīgi ar fizikālām metodēm.

Šā punkta b) apakšpunkta i) punktā un c) apakšpunkta i) punktā minētos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 14. panta 2. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

Šā punkta pirmā daļa neierobežo dabīgo minerālūdeņu un avota ūdeņu izmantošanu bezalkoholisko dzērienu ražošanā.

2. Attiecībā uz dabīgo minerālūdeni, kāds tas nāk no ieguves vietas, nedrīkst veikt nekādu papildināšanu, kas nav ogļskābās gāzes pievienošana vai atkārtota pievienošana, ievērojot I pielikuma III iedaļas nosacījumus.

3. Ir aizliegta jebkura veida dezinficējoša apstrāde un bakteriostatisku piedevu pievienošana atbilstīgi 2. punkta prasībām vai jebkura cita apstrāde ar nolūku mainīt mikroorganismu koloniju skaitu dabīgā minerālūdenī.

5. pants

1. Dzīvotspējīgo mikroorganismu koloniju kopējais skaits dabīgajā minerālūdenī ieguves vietā atbilst dzīvotspējīgo mikroorganismu koloniju normālam skaitam šajā ūdenī un sniedz pietiekamu pierādījumu par ieguves vietas aizsardzību pret jebkādu piesārņojumu. Mikroorganismu koloniju kopējo skaitu paredz saskaņā ar nosacījumiem, kas izklāstīti I pielikuma II iedaļas 1.3.3. punktā.

Pēc produkta iepildīšanas pudelēs mikroorganismu koloniju kopējais skaits ieguves vietā nedrīkst būt lielāks par 100 vienībām mililitrā 20 līdz 22 °C temperatūrā 72 stundās uz agara vai agara-želatīna maisījuma un 20 vienībām mililitrā 37 °C temperatūrā 24 stundās uz agara. Mikroorganismu koloniju kopējo skaitu nosaka 12 stundās pēc iepildīšanas pudelēs, šajā 12 stundu laikposmā minerālūdeni uzglabā 4 °C ± 1 °C temperatūrā.

Ieguves vietā minētās vērtības parasti nedrīkst pārsniegt 20 vienības mililitrā 20 līdz 22 °C temperatūrā 72 stundās un 5 vienības mililitrā 37 °C temperatūrā 24 stundās, ņemot vērā, ka šie skaitļi uzskatāmi par orientējošiem, bet ne par maksimāli pieļaujamo koncentrāciju.

2. Ieguves vietā un tirdzniecībā dabīgais minerālūdens nesatur:

a) parazītus un patogēnos mikroorganismus;

b) *Escherichia coli* un citas koliformas, kā arī fekālos streptokokus ikvienā pārbaudītajā 250 ml paraugā;

c) sporulējošos sulfitreducējošos anaerobus ikvienā pārbaudītajā 50 ml paraugā;

d) *Pseudomonas aeruginosa* ikvienā pārbaudītajā 250 ml paraugā.

3. Neskarot 1. un 2. punktu un II pielikumā izklāstītos ekspluatācijas nosacījumus, tirdzniecības stadijā:

a) dzīvotspējīgo mikroorganismu koloniju kopējo skaitu dabīgajā minerālūdenī var radīt vienīgi to baktēriju skaita pieaugums, kuras tajā bija jau ieguves vietā;

b) dabīgajam minerālūdenim nedrīkst būt nekādu organoleptisku trūkumu.

6. pants

Katrs dabīgā minerālūdens trauks ir apgādāts ar tādu noslēgšanas ierīci, kas izslēdz jebkuru iespēju to viltot vai piesārņot.

(¹) OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.

7. pants

1. Dabīgā minerālūdens tirdzniecības nosaukums ir “dabīgs minerālūdens” vai – I pielikuma III iedaļā definētiem dzirkstošiem minerālūdeņiem – “dabīgi gāzēts dabīgais minerālūdens”, “dabīgais minerālūdens, bagātināts ar gāzi no ieguves avota” vai “gāzēts dabīgais minerālūdens”.

Ja dabīgajam minerālūdenim veikta kāda no 4. panta 1. punkta pirmās daļas d) apakšpunktā minētajām apstrādēm, tā tirdzniecības nosaukumā attiecīgi pievieno norādi “pilnīgi dekarbonizēts” vai “daļēji dekarbonizēts”.

2. Dabīgā minerālūdens etiķetē norāda arī šādu obligātu informāciju:

- a) ziņas par ķīmisko sastāvu, norādot raksturīgākās sastāvdaļas;
- b) minerālūdens ieguves avota atrašanās vietu un nosaukumu;
- c) 4. panta 1. punkta pirmās daļas b) un c) apakšpunktā minētās ziņas par apstrādes veidiem.

3. Ja trūkst Kopienas noteikumu informācijas sniegšanai par kādu no 2. punkta c) apakšpunktā minētajiem apstrādes veidiem, dalībvalstis var saglabāt spēkā savus valsts noteikumus.

8. pants

1. Apdzīvotās vietas, ciemata vai citas vietas nosaukumu var izmantot preču aprakstā, ja tas attiecas uz dabīgu minerālūdeni, kura ieguves avots atrodas aprakstā minētajā vietā, un ja tas nemaldina attiecībā uz ieguves avota ekspluatācijas vietu.

2. Aizliegts dabīgu minerālūdeni no viena un tā paša ieguves avota apzīmēt ar vairāk nekā vienu preču aprakstu.

3. Ja etiķetē vai uzrakstā uz traukiem, kuros dabīgo minerālūdeni tirgo, ir preču apraksts, kas atšķiras no ieguves avota nosaukuma vai tā atrašanās vietas, tad šo atrašanās vietu vai ieguves avota nosaukumu norāda ar vismaz pusotras reizes augstākiem un platakiem burtiem nekā lielākie burti attiecīgajā preču aprakstā.

Šā punkta pirmo daļu *mutatis mutandis* un tikpat stingri piemēro arī attiecībā uz ieguves avota nosaukumu vai tā atrašanās vietu,

ko izmanto preču aprakstā dabīgā minerālūdens reklāmai jebkurā tās formā.

9. pants

1. Uz iepakojuma vai etiķetes, kā arī jebkāda veida reklāmā aizliegts lietot norādes, aprakstus, preču zīmes, firmas zīmes, attēlus vai citas zīmes, tostarp simbolus, kas:

- a) dabīgā minerālūdens gadījumā norāda uz tādām īpašībām, kādu ūdenim nav, jo īpaši tas attiecas uz tā izcelsmi, ieguves avota ekspluatācijas atļaujas izsniegšanas datumu, analīžu rezultātiem vai jebkuru norādi uz autentiskuma garantijām;
- b) tāda dzeramā ūdens gadījumā, kas pildīts traukā, kurš neatbilst I pielikuma I iedaļai, var būt par cēloni tā sajaukšanai ar dabīgo minerālūdeni, jo īpaši uzraksts “minerālūdens”.

2. Aizliegti visi norādījumi, kuri dabīgajam minerālūdenim piedēvē īpašības, kas ļautu to lietot cilvēku slimību profilaksē, ārstēšanā vai dziedināšanā.

Tomēr III pielikumā uzskaitītās norādes ir atļautas, ja tās atbilst minētajā pielikumā noteiktajiem kritērijiem vai, ja tādu nav, attiecīgās valsts noteikumu kritērijiem, un ar noteikumu, ka tās izstrādātas, pamatojoties uz fizikāli ķīmiskajām analīzēm un, vajadzības gadījumā, farmakoloģiskajiem, fizioloģiskajiem un klīniskajiem pētījumiem, kas veikti ar atzītām zinātniskām metodēm saskaņā ar I pielikuma I iedaļas 2. punktu.

Dalībvalstis var atļaut tādas norādes kā “stimulē gremošanu”, “veicina aknu un žultspūšļa darbību” vai tamlīdzīgas. Dalībvalstis var atļaut arī citas norādes, ja tās nav pretrunā ar šā punkta pirmajā daļā paredzētajiem principiem un atbilst tā otrajā daļā paredzētajiem principiem.

3. Dalībvalstis var pieņemt īpašus noteikumus attiecībā uz norādēm – kā uz iepakojuma vai etiķetē, tā reklāmā – par dabīgo minerālūdeņu piemērotību zidaiņiem. Tādi noteikumi var attiekties arī uz ūdens īpašībām, kas nosaka šo norāžu izmantošanu.

Dalībvalstis, kas paredz veikt šādus pasākumus, vispirms par to informē citas dalībvalstis un Komisiju.

4. Terminu "avota ūdens" izmanto vienīgi ūdenim, kas paredzēts lietošanai pārtikā tā dabīgajā veidā, ko pilda pudelēs ieguves vietā un kas:

- a) atbilst II pielikuma 2. un 3. punktā minētiem ekspluatācijas nosacījumiem, kuri ir pilnībā piemērojami avota ūdenim;
- b) atbilst 5. pantā noteiktajām mikrobioloģiskajām prasībām;
- c) atbilst 7. panta 2. punkta b) un c) apakšpunkta un 8. panta prasībām par marķēšanu;
- d) nav apstrādāts citādi, kā norādīts 4. pantā. Komisija var atļaut citas apstrādes.

Šā punkta d) apakšpunktā minētos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 14. panta 2. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

Papildus tam avota ūdens atbilst arī Padomes Direktīvai 98/83/EK (1998. gada 3. novembris) par dzeramā ūdens kvalitāti⁽¹⁾.

5. Ja trūkst Kopienas noteikumu par kādu no 9. panta 4. punkta pirmās daļas d) apakšpunktā minētajiem avota ūdens apstrādes veidiem, dalībvalstis var saglabāt spēkā savus valsts noteikumus par apstrādi.

10. pants

Dalībvalstis pieņem vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka tādu dabīgo minerālūdeņu tirdzniecību, kuri atbilst šajā direktīvā ietvertajām definīcijām un noteikumiem, netraucē tādu nesaskaņotu attiecīgo valstu noteikumu piemērošana, kuri reglamentē dabīgo minerālūdeņu un vispār pārtikas produktu īpašības, saturu, ieguves nosacījumus, iepakojšanu, marķēšanu vai reklāmu.

11. pants

1. Ja dalībvalsts var pietiekami pamatot atzinumu par dabīgā minerālūdens neatbilstību šīs direktīvas prasībām vai par tā iespējamo kaitīgumu patērētāju veselībai, tad, neskatoties uz to, ka šo dabīgo minerālūdeni brīvi tirgo vienā vai vairākās

dalībvalstīs, dalībvalstij ir tiesības aizliegt vai ierobežot šā produkta tirdzniecību savā teritorijā. Dalībvalsts par to nekavējoties informē Komisiju un pārējās dalībvalstis un sniedz sava lēmuma pamatojumu.

2. Katra dalībvalsts, kas atzinusi attiecīgo ūdeni, pēc Komisijas vai kādas citas dalībvalsts pieprasījuma sniedz visu vajadzīgo informāciju par šā ūdens atzīšanu kopā ar regulāru pārbaūžu rezultātiem.

3. Darbojoties 14. panta 1. punktā minētajā pastāvīgajā komitejā, Komisija pēc iespējas ātrāk izskata 1. punktā minētos attiecīgās dalībvalsts iesniegtos pamatojumus un tūlīt sniedz atzinumu, kā arī veic atbilstīgus pasākumus.

4. Ja Komisija uzskata, ka šī direktīva ir jāgroza, lai varētu nodrošināt veselības aizsardzību, tā pieņem šādus grozījumus.

Šos pasākumus, kas paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, pieņem saskaņā ar 14. panta 2. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru. Nenovēršamu steidzamu iemeslu dēļ Komisija var izmantot 14. panta 3. punktā minēto steidzamības procedūru.

Visas dalībvalstis, kas izstrādājušas drošības pasākumus, tādā gadījumā var tos saglabāt, līdz tiek pieņemti grozījumi.

12. pants

Komisija pieņem šādus pasākumus:

- a) dabīgo minerālūdeņu sastāvdaļu koncentrācijas robežvērtības;
- b) noteikumus attiecībā uz norādēm marķējumā par sastāvdaļām, kuras ir vēra ņemamā daudzumā;
- c) ar ozonu bagātināta gaisa lietošanas nosacījumus, kas minēti 4. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunktā;
- d) informāciju par apstrādi saskaņā ar 7. panta 2. punkta c) apakšpunktu;
- e) analīžu metodes, tostarp noteikšanas robežvērtības, lai pārbaudītu dabīgo minerālūdeņu nepiesārņotību;

⁽¹⁾ OV L 330, 5.12.1998., 32. lpp.

f) paraugu ņemšanas procedūras un analīžu metodes dabīgā minerālūdens mikrobioloģisko īpašību kontrolei.

Šos pasākumus, kas paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 14. panta 2. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

13. pants

Jebkuru lēmumu, kas var ietekmēt veselības aizsardzību, pieņem Komisija pēc apspriešanās ar Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi.

14. pants

1. Komisijai palīdz Pastāvīgā pārtikas aprites un dzīvnieku veselības komiteja, kas izveidota ar Regulas (EK) Nr. 178/2002 58. pantu.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5.a panta 1. līdz 4. punktu un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.

3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5.a panta 1., 2., 4. un 6. punktu, un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.

15. pants

Šī direktīva neattiecas uz dabīgiem minerālūdeņiem, kas paredzēti eksportam uz trešām valstīm.

16. pants

Ar šo atceļ Direktīvu 80/777/EEK, kā tā grozīta ar IV pielikuma A daļā norādītajiem aktiem, neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz IV pielikuma B daļā izklāstītajiem termiņiem, kad tām attiecīgās direktīvas jātransponē savos tiesību aktos.

Atsauces uz atcelto direktīvu uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu V pielikumā.

17. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

18. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2009. gada 18. jūnijā.

Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs
H.-G. PÖTTERING

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
Š. FÜLE

I PIELIKUMS

I. DEFINĪCIJA

1. "Dabīgs minerālūdens" ir mikrobioloģiski nekaitīgs ūdens 5. panta nozīmē, kurš atrodas pazemes ūdens slāņos vai krātuvēs un kuru iegūst no ieguves avota, izmantojot vienu vai vairākas dabīgas vai urbtas izejas.

Dabīgos minerālūdeņus var skaidri atšķirt no parasta dzeramā ūdens:

- a) pēc to īpašībām, ko nosaka minerālsāļu saturs, mikroelementu vai citu sastāvdaļu klātbūtne, un vajadzības gadījumā arī pēc to specifiskās iedarbības;
- b) pēc to dabiskās tīrības,

ja abas raksturīgās īpašības saglabājas neskartas, tādēļ ka minerālūdenim ir pazemes izcelsme, un tas ir pasargāts no jebkādiem piesārņojuma draudiem.

2. Raksturīgās īpašības, kas minētas 1. punktā un kas var dabīgam minerālūdenim nodrošināt veselībai labvēlīgu iedarbību, ir jānovērtē:

- a) no šādiem aspektiem:
 - i) ģeoloģiskā un hidroloģiskā;
 - ii) fizikālā, ķīmiskā un fizikāli ķīmiskā;
 - iii) mikrobioloģiskā;
 - iv) vajadzības gadījumā arī farmakoloģiskā, fizioloģiskā un klīniskā;
- b) saskaņā ar II iedaļā minētajiem kritērijiem;
- c) saskaņā ar zinātniskām metodēm, ko apstiprinājušas atbildīgās iestādes.

Analīzes, kas minētas pirmās daļas a) apakšpunkta iv) punktā, nav obligātas, ja ūdens sastāvs ir ļāvis to ieguves dalībvalstī jau pirms 1980. gada 17. jūlija atzīt par dabīgu minerālūdeni. Jo īpaši tas attiecas uz gadījumu, kad attiecīgais minerālūdens gan ieguves vietā, gan pēc pildīšanas pudelēs satur vismaz 1 000 mg kopējās sausas vai vismaz 250 mg brīvā oglekļa dioksīda uz kilogramu produkta.

3. Dabīgā minerālūdens saturs, temperatūra un citi būtiski parametri ir stabili dabīgo svārstību robežās, un jo īpaši tos neietekmē iespējamās atšķirības minerālūdens plūsmas ātrumā.

Direktīvas 5. panta 1. punkta nozīmē mikroorganismu koloniju normāls skaits dabīgajā minerālūdenī ir saprātīgi pastāvīgs mikroorganismu koloniju kopējais skaits minerālūdenī ieguves vietā pirms jebkādas apstrādes, kura kvalitatīvo un kvantitatīvo sastāvu, ko ņem vērā šā minerālūdens atzīšanas nolūkā, pārbauda, periodiski veicot analīzes.

II. DEFINĪCIJAS PIEMĒROŠANAS PRASĪBAS UN KRITĒRIJI

1.1. Prasības attiecībā uz ģeoloģisko un hidroloģisko izpēti

Prasības nodrošina šāda precīza informācija:

- 1.1.1. precīza ūdens ieguves vieta, norādot tās augstumu virs jūras līmeņa kartē ar mērogu ne vairāk kā 1:1 000;
- 1.1.2. sīki izstrādāts ģeoloģiskais apraksts par apvidus izcelšanos un tipu;
- 1.1.3. hidroģeoloģiskā slāņa izvietojuma apraksts;

- 1.1.4. ieguves darbību apraksts;
- 1.1.5. apkārtnes norobežošana vai sīki izstrādāts to citu pasākumu apraksts, kas pasargā ieguves avotu no piesārņojuma.
- 1.2. **Prasības attiecībā uz fizikālu, ķīmisku un fizikāli ķīmisku izpēti**
Šajā izpētē nosaka:
- 1.2.1. plūsmas ātrumu ieguves avotā;
- 1.2.2. ūdens temperatūru ieguves vietā un apkārtējo temperatūru;
- 1.2.3. sakarības starp apvidus tipu un ūdenī esošo neorganisko vielu tipu un veidu;
- 1.2.4. sauso atlikumu 180 °C un 260 °C temperatūrā;
- 1.2.5. ūdens elektrovadītspēju vai pretestību noteiktās temperatūras robežās;
- 1.2.6. ūdeņraža jonu koncentrāciju (pH);
- 1.2.7. anjonu un katjonu saturu;
- 1.2.8. nejonizētos elementus;
- 1.2.9. mikroelementus;
- 1.2.10. radioloģiskās īpašības ieguves vietā;
- 1.2.11. vajadzības gadījumā arī pamatelementu relatīvo izotopu līmeni ūdenī skābeklim (^{16}O – ^{18}O) un ūdeņradim (protijs, deitērijs, tritījs);
- 1.2.12. atsevišķu ūdens sastāvā esošo elementu toksiskumu, ņemot vērā katram no tiem noteiktās robežvērtības.
- 1.3. **Ieguves vietā veikto mikrobioloģisko analīžu kritēriji**
Šīs analīzes ietver:
- 1.3.1. pierādījumi, ka ūdens nesatur parazītus un patogēnos mikroorganismus;
- 1.3.2. par fekāliju klātbūtni liecinošo dzīvotspējīgo mikroorganismu koloniju skaita noteikšana:
- a) nav pieļaujama *Escherichia coli* un citu koliformu klātbūtne 250 ml parauga 37 °C un 44,5 °C temperatūrā;
- b) nav pieļaujama fekālo streptokoku klātbūtne 250 ml parauga;
- c) nav pieļaujama sporulējošo sulfītreducējošo anaerobu klātbūtne 50 ml parauga;
- d) nav pieļaujama *Pseudomonas aeruginosa* klātbūtne 250 ml parauga;
- 1.3.3. dzīvotspējīgo mikroorganismu koloniju kopējā skaita noteikšana 1 ml ūdens:
- a) 20 līdz 22 °C temperatūrā 72 stundās uz agara vai agara-želatīna maisījuma;
- b) 37 °C temperatūrā 24 stundās uz agara.

1.4. Prasības attiecībā uz klīniskām un farmakoloģiskām analīzēm

- 1.4.1. Analīzes, ko veic ar zinātniski atzītām metodēm, ir piemērotas, lai raksturotu dabīgā minerālūdens īpašības un to ietekmi uz cilvēka organisma funkcijām, piemēram, diurēzi, kuņģa un zarnu darbību, neorganisko vielu trūkuma kompensāciju.
- 1.4.2. Klīnisko pārbaūžu skaitu 1.4.1. apakšpunktā minētajām analīzēm var reglamentēt atkarībā no rezultātu blīvuma un atkārtojamības. Vajadzības gadījumā klīniskās analīzes var aizstāt ar 1.4.1. apakšpunktā minētajām analīzēm, ar noteikumu, ka ar pietiekamu ticamību var iegūt tādas pašas rezultātus.

III. PAPILDU PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ DZIRKSTOŠIEM DABĪGIEM MINERĀLŪDENIEM

Ieguves vietā vai pēc pildīšanas pudelēs pie normālas temperatūras un spiediena ir skaidri redzams, ka dzirkstošais dabīgais minerālūdens spontāni izdala ogļskābo gāzi. Dzirkstošos dabīgos minerālūdeņus iedala trīs kategorijās, kurām piemēro šādus attiecīgos rezervētos apzīmējumus:

- a) "dabīgi gāzēts dabīgais minerālūdens" ir ūdens, kurā oglekļa dioksīda saturs ieguves avotā pēc dekantēšanas, ja tāda veikta, un pildīšanas pudelēs ir tāds pats kā ieguves vietā, vajadzības gadījumā no tā paša ūdens slāņa vai krātuves otrreizēji ievadot produktā tādu pašu daudzumu oglekļa dioksīda, kāds ir zaudēts minētajās darbībās, ievērojot parastās tehniskās pielāides;
- b) "dabīgais minerālūdens, bagātināts ar gāzi no ieguves avota" ir ūdens, kurā oglekļa dioksīda saturs no tā paša ūdens slāņa vai tās pašas krātuves pēc dekantēšanas, ja tāda veikta, un pildīšanas pudelēs ir lielāks nekā ieguves vietā konstatētais;
- c) "gāzētais dabīgais minerālūdens" ir ūdens, kuram papildus pievienots citas izcelsmes, bet ne ieguves ūdens slāņa vai krātuves, oglekļa dioksīds.

II PIELIKUMS

DABĪGĀ MINERĀLŪDENS IEGUVES UN TIRDZNICĪBAS NOSACĪJUMI

1. Dabīgā minerālūdens ieguves avotu drīkst ekspluatēt vienīgi ar tās valsts atbildīgās iestādes izsniegtu atļauju, kurā ūdeni iegūst, un vienīgi pēc tam, kad ir atzīts, ka attiecīgais ūdens atbilst I pielikuma I iedaļai.
2. Ūdens ieguves iekārtas ir izveidotas tā, lai izslēgtu jebkuru piesārņojuma iespēju un saglabātu īpašības, kādas ūdenim ir ieguves vietā.

Lai to panāktu:

- a) ieguves avots vai izplūdes vieta ir pasargāta no piesārņojuma draudiem;
- b) ieguves aprīkojums, caurules un rezervuāri ir no ūdenim piemērotiem materiāliem, pie tam izgatavoti tā, lai izslēgtu jebkādas ķīmiskas, fizikāli ķīmiskas vai mikrobioloģiskas izmaiņas ūdenī;
- c) ieguves apstākļi, konkrēti mazgāšanas un pildīšanas ierīces, atbilst higiēnas prasībām; jo īpaši trauki ir izgatavoti vai apstrādāti tā, lai pilnīgi izslēgtu kaitīgu ietekmi uz dabīgā minerālūdens mikrobioloģiskajām un ķīmiskajām īpašībām;
- d) dabīgo minerālūdeni atļauts transportēt vienīgi traukos, kas paredzēti produkta piegādei galapatērētājam.

Tomēr d) apakšpunktu nepiemēro dalībvalsts teritorijā iegūtiem un tirgotiem minerālūdeņiem, ja šajā dalībvalstī 1980. gada 17. jūlijā bija atļauta minerālūdens transportēšana cisternās no ieguves avota uz pildīšanas rūpnīcu.

Tāpat d) apakšpunktu nepiemēro dalībvalsts teritorijā iegūtiem un tirgotiem avota ūdeņiem, ja šajā dalībvalstī 1996. gada 13. decembrī bija atļauta avota ūdens transportēšana cisternās no ieguves avota uz pildīšanas rūpnīcu.

3. Ja ieguves gaitā konstatē, ka dabīgais minerālūdens ir piesārņots un vairs neatbilst 5. pantā noteiktajām mikrobioloģiskajām prasībām, persona, kas ekspluatē ieguves avotu, nekavējoties pārtrauc jebkādu ieguvi, jo īpaši pildīšanas procesu, līdz ir likvidēti piesārņojuma cēloņi un ūdens atkal atbilst 5. pantam.
4. Ieguves valsts atbildīgā iestāde periodiski pārbauda, vai:
 - a) dabīgais minerālūdens, kura ieguves avota ekspluatācijai izsniegta atļauja, atbilst I pielikuma I iedaļai;
 - b) persona, kas ekspluatē ieguves avotu, piemēro šā pielikuma 2. un 3. punktu.

III PIELIKUMS

9. PANTA 2. PUNKTĀ NOTEIKTĀS PAZĪMES UN KRITĒRIJI

Pazīmes	Kritēriji
Mazs minerālsāļu saturs	Minerālsāļu saturs, kas noteikts kā sausais atlikums, ne lielāks par 500 mg/l
Ļoti mazs minerālsāļu saturs	Minerālsāļu saturs, kas noteikts kā sausais atlikums, ne lielāks par 50 mg/l
Bagāts ar minerālsāļiem	Minerālsāļu saturs, kas noteikts kā sausais atlikums, lielāks par 1 500 mg/l
Satur bikarbonātu	Bikarbonāta saturs lielāks par 600 mg/l
Satur sulfātus	Sulfātu saturs lielāks par 200 mg/l
Satur hlorīdus	Hlorīdu saturs lielāks par 200 mg/l
Satur kalciju	Kalcija saturs lielāks par 150 mg/l
Satur magniju	Magnija saturs lielāks par 50 mg/l
Satur fluorīdus	Fluorīdu saturs lielāks par 1 mg/l
Satur dzelzi	Divvērtīgās dzelzs saturs lielāks par 1 mg/l
Skābums	Brīva oglekļa dioksīda saturs lielāks par 250 mg/l
Satur nātriju	Nātrija saturs lielāks par 200 mg/l
Derīgs izmantošanai zīdaiņu pārtikā	—
Derīgs izmantošanai diētās ar samazinātu nātrija saturu	Nātrija saturs mazāks par 20 mg/l
Var iedarboties laksatīvi	—
Var iedarboties diurētiski	—

IV PIELIKUMS

A DAĻA

Atceltā direktīva ar turpmāko grozījumu sarakstu

(kā minēts 16. pantā)

Padomes Direktīva 80/777/EEK
(OV L 229, 30.8.1980., 1. lpp.).

Padomes Direktīva 80/1276/EEK
(OV L 375, 31.12.1980., 77. lpp.).

vienīgi 1. panta trešais ievilkums

Padomes Direktīva 85/7/EEK
(OV L 2, 3.1.1985., 22. lpp.).

vienīgi 1. panta 10. punkts

1985. gada Pievienošanās akta I pielikuma B.1.o punkts.
(OV L 302, 15.11.1985., 214. lpp.).

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 96/70/EK
(OV L 299, 23.11.1996., 26. lpp.).

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1882/2003
(OV L 284, 31.10.2003., 1. lpp.).

vienīgi III pielikuma 4. punkts

B DAĻA

Termiņi transponēšanai valsts tiesībās

(kā minēts 16. pantā)

Akti	Termiņš transponēšanai	Atļauts tirgot produktus, kas atbilst šai direktīvai	Aizliegts tirgot produktus, kas neatbilst šai direktīvai
80/777/EEK	—	1982. gada 18. jūlijs	1984. gada 18. jūlijs
80/1276/EEK	—	—	—
85/7/EEK	—	—	—
96/70/EK	—	1997. gada 28. oktobris	1998. gada 28. oktobris ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Tomēr, ja dabīgais minerālūdens, kas neatbilst šīs direktīvas prasībām, ir laists tirgū vai marķēts pirms minētās dienas, drīkst turpināt tirgot visu saražoto produkciju.

V PIELIKUMS

ATBILSTĪBAS TABULA

Direktīva 80/777/EEK	Šī direktīva
1. panta 1. punkts	1. panta 1. punkts
1. panta 2. punkts	1. panta 2. punkts
1. panta 3. punkta pirmais un otrais ievilkums	1. panta 3. punkta a) un b) apakšpunkts
1. panta 4. punkts	1. panta 4. punkts
1. panta 5. punkts	1. panta 5. punkts
2. pants	2. pants
3. pants	3. pants
4. panta 1. punkta a) apakšpunkts	4. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunkts
4. panta 1. punkta b) apakšpunkta pirmais un otrais ievilkums	4. panta 1. punkta pirmās daļas b) apakšpunkta i) un ii) punkts
4. panta 1. punkta c) apakšpunkta pirmais un otrais ievilkums	4. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunkta i) un ii) punkts
4. panta 1. punkta d) apakšpunkts	4. panta 1. punkta pirmās daļas d) apakšpunkts
—	4. panta 1. punkta otrā daļa
4. panta 2. punkts	4. panta 2. punkts
4. panta 3. punkts	4. panta 3. punkts
4. panta 4. punkts	4. panta 1. punkta trešā daļa
5. panta 1. punkts	5. panta 1. punkts
5. panta 2. punkts	5. panta 2. punkts
5. panta 3. punkta pirmais un otrais ievilkums	5. panta 3. punkta a) un b) apakšpunkts
6. pants	6. pants
7. panta 1. punkts	7. panta 1. punkts
7. panta 2. punkts	7. panta 2. punkts
7. panta 2.a punkts	7. panta 3. punkts
8. pants	8. pants
9. panta 1. punkts	9. panta 1. punkts
9. panta 2. punkta a), b) un c) apakšpunkts	9. panta 2. punkta pirmā, otrā un trešā daļa
9. panta 3. punkts	9. panta 3. punkts
9. panta 4. punkts	—
9. panta 4.a punkta pirmās daļas pirmais līdz ceturtais ievilkums	9. panta 4. punkta pirmās daļas a) līdz d) apakšpunkts
9. panta 4.a punkta otrā daļa	9. panta 4. punkta otrā daļa
9. panta 4.b punkts	9. panta 5. punkts
10. panta 1. punkts	10. pants

Direktīva 80/777/EEK	Šī direktīva
10.a pants	11. pants
11. panta 1. punkta pirmais līdz ceturtais ievilkums	12. panta a) līdz d) punkta
11. panta 2. punkta pirmais un otrais ievilkums	12. panta e) un f) punkts
11.a pants	13. pants
12. panta 1. punkts	14. panta 1. punkts
12. panta 2. punkts	14. panta 2. un 3. punkts
12. panta 3. punkts	—
13. pants	—
14. pants	15. pants
15. pants	—
16. pants	—
—	16. pants
—	17. pants
17. pants	18. pants
I pielikuma I iedaļas 1. punkts	I pielikuma I iedaļas 1. punkts
I pielikuma I iedaļas 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunkta 1. līdz 4. punkts	I pielikuma I iedaļas 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunkta i) līdz iv) punkts
I pielikuma I iedaļas 2. punkta pirmās daļas b) apakšpunkts	I pielikuma I iedaļas 2. punkta pirmās daļas b) apakšpunkts
I pielikuma I iedaļas 2. punkta pirmās daļas c) apakšpunkts	I pielikuma I iedaļas 2. punkta pirmās daļas c) apakšpunkts
I pielikuma I iedaļas 2. punkta otrā daļa	I pielikuma I iedaļas 2. punkta otrā daļa
I pielikuma I iedaļas 3. punkts	I pielikums I iedaļas 3. punkts
I pielikuma II iedaļas 1.1. punkts	I pielikuma II iedaļas 1.1. punkts
I pielikuma II iedaļas 1.2. punkts	I pielikuma II iedaļas 1.2. punkts
I pielikuma II iedaļas 1.3. punkts	I pielikuma II iedaļas 1.3. punkts
I pielikuma II iedaļas 1.3.1. punkts	I pielikuma II iedaļas 1.3.1. punkts
I pielikuma II iedaļas 1.3.2. punkts	I pielikuma II iedaļas 1.3.2. punkts
I pielikuma II iedaļas 1.3.3. punkta i) un ii) apakšpunkts	I pielikums II iedaļas 1.3.3. punkta, a) un b) apakšpunkts
I pielikuma II iedaļas 1.4. punkts	I pielikuma II iedaļas 1.4. punkts
I pielikuma, III iedaļa	I pielikuma III iedaļa
II pielikums	II pielikums
III pielikums	III pielikums
—	IV pielikums
—	V pielikums